

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ – 1 มีนาคม 2567

ผลสำรวจพบร้อยละ 80 ขององค์กรประมงได้รับผลกระทบทางด้านภาพพจน์การบริโภคภายหลังญี่ปุ่นปล่อยน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดลงสู่ทะเล (24 กุมภาพันธ์ 2567)

นับเป็นเวลาครึ่งปีแล้วภายหลังบริษัท Tokyo Electric Power (TEPCO) เริ่มปล่อยน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ลงสู่ทะเลเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2566 โดยจากผลสำรวจสภาพสหกรณ์ประมงแห่งประเทศไทย (JF) สมาพันธ์สหกรณ์ประมงในระดับจังหวัด และสหกรณ์ประมง รวม 42 แห่ง ซึ่งมีองค์กรที่ตอบแบบสำรวจจำนวน 36 แห่ง เผยแพร่เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา พบว่า มีองค์กรทั้งหมด 29 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 80.6 เลือกตอบ “ได้รับผลกระทบทางด้านภาพพจน์ในการบริโภค” หรือ “คิดว่ามีผลกระทบทางด้านภาพพจน์ในการบริโภค” ส่วนใหญ่เป็นผลกระทบที่สืบเนื่องจากรัฐบาลจีนห้ามนำเข้าสินค้าประมงจากญี่ปุ่น ขณะที่ ไม่พบผลกระทบทางด้านภาพพจน์สำหรับการบริโภคในประเทศญี่ปุ่น

เมื่อจำแนกตามภูมิภาคแล้วพบว่า องค์กรประมงในจังหวัด Hokkaido และ Fukushima “ได้รับผลกระทบทางด้านภาพพจน์” จำนวน 13 องค์กร (ร้อยละ 36.1) องค์กรประมงในกรุงโตเกียว จังหวัด Kagoshima ฯลฯ “คิดว่าได้รับผลกระทบ” จำนวน 16 องค์กร (ร้อยละ 44.4) ขณะที่ องค์กรประมงในจังหวัด Shizuoka ฯลฯ จำนวน 5 องค์กร (ร้อยละ 13.9) เลือกตอบ “คิดว่าไม่ได้รับผลกระทบ” และองค์กรประมงในจังหวัด Shiga และ Okinawa จำนวน 2 องค์กร (ร้อยละ 5.6) เลือกตอบ “ไม่ได้รับผลกระทบ”

สำหรับรายละเอียดของผลกระทบ (เลือกตอบได้หลายข้อ) ที่มีองค์กรเลือกตอบมากที่สุด ได้แก่ “ส่งออกไม่ได้” จำนวน 24 องค์กร เช่น การส่งออกปลิงทะเล หอยเชลล์ ปลา Yellowtail ไปจีนและฮ่องกง รองลงมา ได้แก่ “ราคาสินค้าประมงตกต่ำ” จำนวน 18 องค์กร ซึ่งเป็นเหตุมาจากการห้ามนำเข้าสินค้าประมงของจีนเช่นกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นเดินทางแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรและอาหารต่างประเทศที่ปลอมแปลงและแอบอ้างว่าผลิตในญี่ปุ่น (26 กุมภาพันธ์ 2567)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) และหน่วยงานต่างๆ เดินทางพยายามแก้ไขปัญหาสินค้าอาหารญี่ปุ่น “ปลอมแปลง” โดยคาดว่ามูลค่าความเสียหายจากการจำหน่ายสินค้าอาหารที่อ้างว่าเป็นผลิตภัณฑ์ของญี่ปุ่นและการลักลอบปลูกพันธุ์พืชโดยไม่ได้รับอนุญาตจะสูงกว่า 100,000 ล้านเยน ขณะเดียวกันยังพบการปลอมแปลงแหล่งผลิตสำหรับสินค้าที่ใช้เป็นของตอบแทนในการชำระภาษีให้แก่ท้องถิ่นอีกด้วย

ญี่ปุ่นตรวจพบการแอบอ้างสินค้า “เนื้อโค Tajima ที่ผลิตในออสเตรเลีย” และ “เมลอน Yubari ที่ผลิตในจีน” ฯลฯ ตามเว็บไซต์ e-commerce ซึ่ง MAFF ได้แจ้งให้เจ้าของเว็บไซต์ลบเนื้อหาดังกล่าวปีละมากกว่า 1,000 รายการ นอกจากนี้ MAFF ยังได้จ้างเจ้าหน้าที่เอกชนเข้าตรวจสอบเว็บไซต์ e-commerce เป้าหมายทั่วโลกปีละปีประมาณ 200 เว็บไซต์ โดยเจ้าหน้าที่ระบุว่า ได้พยายามให้เจ้าของเว็บไซต์ลบสินค้าดังกล่าวออกจากรายการอย่างต่อเนื่องแต่การแอบอ้างหรือปลอมแปลงสินค้าอาหารของญี่ปุ่นก็ยังตรวจพบอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากการตรวจสอบทางเว็บไซต์ออนไลน์แล้ว MAFF ยังได้ว่าจ้างบริษัทกฎหมายท้องถิ่นในแต่ละประเทศให้ลงสำรวจพื้นที่จำหน่ายอีกด้วย โดยตรวจพบสินค้าที่เข้าข่าย เช่น “เนื้อโค Wagyu Kobe-style ของนิวซีแลนด์จำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตของเยอรมนี” และ “เนื้อโค Tropical Kobe Beef จำหน่ายในร้านอาหารในสเปน” เป็นต้น

จากการประมาณการโดยหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาญี่ปุ่นพบว่า ในปี 2564 มูลค่าความเสียหายจากการปลอมแปลงหรือลอกเลียนแบบสินค้าอาหารของญี่ปุ่นคิดเป็นประมาณ 74,100 ล้านเยน หรือคิดเป็นร้อยละ 5 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของญี่ปุ่น หรือหมายถึงมูลค่าที่ญี่ปุ่นสูญเสียโอกาสในการส่งออก ขณะที่ มูลค่าความเสียหายจากการปลอมแปลงหรือลอกเลียน “เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” คิดเป็น 41,600 ล้านเยน ซึ่งหากรวมมูลค่าดังกล่าวแล้วคิดเป็น 115,700 ล้านเยน

ด้าน MAFF และองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (JETRO) ได้จัดตั้งช่องทางในการรับแจ้งเบาะแสและให้คำปรึกษาสินค้าแอบอ้างและลอกเลียนแบบในภูมิภาคเอเชีย โดยเริ่มจากประเทศที่มีมูลค่าความเสียหายสูง ได้แก่ ประเทศไทย (จัดตั้งเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2566) และจีน (จัดตั้งเมื่อเดือนธันวาคม 2566) หลังจากนั้นจะมีกำหนดจะจัดตั้งช่องทางดังกล่าวในภูมิภาคยุโรปด้วยเช่นกัน

อีกปัญหาหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ผลิตได้แก่ การลักลอบนำพันธุ์พืชของญี่ปุ่นไปปลูกในต่างประเทศ เช่น เมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมาได้มีการตรวจพบสตอเบอร์รี่สีขาวซึ่งเป็นผลไม้ชั้นเลิศของญี่ปุ่นผลิตในเกาหลีใต้วางจำหน่ายในตลาดผลไม้เกาหลีของฮ่องกง ซึ่งผู้ประกอบการชาวฮ่องกงระบุว่า เป็นพันธุ์ Awayuki ที่พัฒนาขึ้นในญี่ปุ่นแต่มีการลักลอบนำไปปลูกในเกาหลีใต้ซึ่งราคาถูกกว่าสตอเบอร์รี่ที่ผลิตในญี่ปุ่นถึง 1 ใน 4 ทั้งนี้ MAFF เปิดเผยเพิ่มเติมว่า นอกเหนือจากสตอเบอร์รี่ยังตรวจพบผลไม้ชนิดอื่น เช่น องุ่น และแอปเปิลอย่างน้อย 36 สายพันธุ์ของญี่ปุ่นถูกลักลอบนำไปปลูกในจีนและเกาหลีใต้ และวางจำหน่ายในเว็บไซต์ออนไลน์ด้วยเช่นกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Nikkei Online

กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เสนอแก้กฎหมายให้การสนับสนุนผู้ผลิตอาหารแปรรูปหันมาใช้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศ (27 กุมภาพันธ์ 2567)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เตรียมเดินหน้าให้การสนับสนุนผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการปรับลดภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรแปรรูป ฯลฯ โดยได้มีการเผยแพร่รายละเอียดของร่างแก้ไขกฎหมายมาตรการชั่วคราวการปรับปรุงการทำธุรกิจสินค้าเกษตรแปรรูป และขยายระยะเวลาที่มีผลของกฎหมายฯ ไปสิ้นสุดในวันที่ 30 มิถุนายน 2572 พร้อมเพิ่มมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากราคาข้าวสาลีและถั่วเหลืองที่ปรับตัวสูงขึ้นโดยสนับสนุนให้หันมาใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศ ทั้งนี้ MAFF มีกำหนดเสนอร่างแก้ไขกฎหมายดังกล่าวต่อที่ประชุมรัฐสภาในสมัยการประชุมนี้

MAFF มีกำหนดจะขยายระยะเวลาที่มีผลบังคับใช้ของกฎหมายฉบับดังกล่าวซึ่งจะสิ้นสุดลงในวันที่ 30 มิถุนายน 2567 ออกไปอีก 5 ปี เช่นเดียวกับการขยายเวลาครั้งก่อน ทั้งนี้ กฎหมายฯ ให้การสนับสนุนผู้ประกอบการอาหารแปรรูปที่ได้รับผลกระทบจากการจัดทำข้อตกลงทางการค้า CPTPP และ Japan-EU EPA เช่น การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำระยะยาว เนื่องจากคาดว่าจะมีสินค้าที่ได้รับผลกระทบเพิ่มขึ้นจากการลดอัตราภาษีนำเข้าเพิ่มเติม

ขณะเดียวกัน จะให้การสนับสนุนผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากราคาข้าวสาลีและถั่วเหลืองปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากเหตุความไม่สงบรัสเซีย-ยูเครน โดยให้หันมาใช้ข้าวสาลีและถั่วเหลืองที่ผลิตในประเทศทดแทน ทั้งนี้ MAFF จะออกกฎหมายกำหนดชนิดสินค้าเกษตรและประเภทของผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์นำเข้าเพื่อเพิ่มเป็นกลุ่มเป้าหมายรับการสนับสนุน ยกตัวอย่างเช่น ผู้ผลิตขนมปัง ผู้ผลิตเส้น ผู้แปรรูปถั่วเหลือง ฯลฯ โดย MAFF จะให้ผู้ประกอบการจัดทำแผนในการจัดหาวัตถุดิบ จากนั้นจะให้การรับรอง สำหรับกิจกรรมที่เป็นเป้าหมายในการสนับสนุน เช่น การเปลี่ยนแหล่งผลิต การหันมาใช้ข้าวสาลีที่ผลิตในประเทศ การพัฒนาและใช้จริงเทคโนโลยีใหม่สำหรับผลิตสินค้าตัวใหม่ ฯลฯ

ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจะมีสิทธิ์ได้รับสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำระยะยาวจากบรรษัทการเงินแห่งประเทศไทย
ญี่ปุ่น (JFC) รวมถึงการหักภาษีผู้ประกอบการบางส่วนด้วย

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

บริษัทญี่ปุ่นมีแผนวางจำหน่ายข้าวชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (29 กุมภาพันธ์ 2567)

บริษัท Forest Folks (ตั้งอยู่ในเมือง Minami-Uonuma จังหวัด Niigata) ซึ่งเป็นบริษัทด้านธุรกิจสิ่งแวดล้อม เตรียมเริ่มจำหน่ายข้าวที่มีการชดเชย (Offset) ก๊าซเรือนกระจกตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการบริโภค โดยใช้คาร์บอนเครดิตที่มีการซื้อขายสิทธิ์จากการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของพื้นที่ป่าไม้ เพื่อเป็นการยกระดับความสนใจด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมถึงการจัดการพื้นที่ป่าไม้จะส่งผลดีต่อการยกระดับคุณภาพข้าวอีกด้วย

บริษัทฯ จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม 2566 โดยได้ให้บริการสำรวจและยื่นขอ J-Credit ซึ่งเป็นระบบคาร์บอนเครดิตของรัฐบาลญี่ปุ่นจากพื้นที่ป่าไม้ของเมือง Minami-Uonuma ทั้งนี้ ได้กระตุ้นให้บริษัทเอกชนซื้อคาร์บอนเครดิตของเมืองฯ และส่งเงินดังกล่าวให้เมืองฯ รวมถึงผู้ประกอบการด้านธุรกิจป่าไม้เข้าดูแลพื้นที่ป่าซึ่งจะเป็นการสร้างคาร์บอนเครดิตเพิ่มขึ้นอีกด้วย

สำหรับข้าวที่จำหน่ายในครั้งนี้ได้ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีความสนใจด้านการส่งเสริมธุรกิจป่าไม้ในเมือง Minami-Uonuma โดยได้คำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกจนถึงการบริโภคแล้วแปลงเป็นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ จากนั้นเกษตรกรจะซื้อคาร์บอนเครดิตจากบริษัทฯ ซึ่งซื้อเครดิตมาจากเมือง Minami-Uonuma อีกต่อหนึ่ง จึงเป็นการชดเชยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการผลิตข้าว ทั้งนี้ สำหรับค่าใช้จ่ายในการซื้อคาร์บอนเครดิตของเกษตรกรจะบวกเพิ่มไปในราคาจำหน่ายข้าว โดย Mr. Takashi SAKURAI ประธานบริษัทฯ ระบุว่า กลไกดังกล่าวไม่สร้างภาระให้เกษตรกร แต่เป็นการสร้างการรับรู้ด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้บริโภค

ข้าวชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกดังกล่าวได้รับการรับรองโดยจังหวัด Niigata เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา โดยบริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายในราคา 2,766 เยนต่อ 2 กิโลกรัม (ไม่รวมค่าจัดส่ง) ค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อคาร์บอนเครดิตประมาณ 10 เยนต่อการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 1 กิโลกรัม ซึ่งข้าวน้ำหนัก 2 กิโลกรัมจะปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 8 กิโลกรัม ดังนั้น ผู้บริโภคจะรับภาระค่าใช้จ่ายดังกล่าว 80 เยน

ประมาณ 1 ใน 4 ของก๊าซเรือนกระจกทั่วโลกมาจากภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งก๊าซมีเทนที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการผลิตข้าวก่อให้เกิดปัญหามากกว่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ประมาณ 20 เท่า Mr. SAKURAI ระบุว่า ปัญหาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรจะกลายเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงขึ้นในอนาคต การซื้อคาร์บอนเครดิตเป็นอีกหนึ่งวิธีในการแก้ไขปัญหา สำหรับการจำหน่ายข้าวฯ ในครั้งนี้ การซื้อคาร์บอนเครดิตจะช่วยให้ชุมชนมีงบประมาณในการดูแลพื้นที่ป่าไม้ ก่อให้เกิดน้ำที่สะอาดซึ่งจะช่วยปรับปรุงคุณภาพข้าวให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Nikkei Online

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงโตเกียว